

Begraven of verbranden

der profetie hebben en in de gemeente werkzaam zijn, het middel tot bekering van velen. Met dankbaarheid blikt Brakel daarop terug in zijn standaardwerk *De redelijke godsdienst*, bij de behandeling van het profetisch ambt van een christen.

Na Harlingen drie jaar gediend te hebben komt er een beroep uit de Friese hoofdstad. Hij neemt dat beroep aan. Hier beschuldigt de classis hem van het houden van conventikels. Hoewel Brakel De Labadie bestrijdt, is de classis bang dat ook het houden van deze gezelschappen zou leiden tot scheuringen, zoals bij de labadisten het geval is. Leeuwarden wordt Brakels laatste gemeente niet. Nadat hij in 1678 bedankt voor een beroep naar Middelburg, neemt hij in 1683 een beroep naar Rotterdam aan, waar hij tweemaal achtereenvolgend wordt in de vacature van de bekende Franciscus Ridderus, die eerder dat jaar overleed. 'Lang genoeg had dit grote licht in Friesland geschinen, nu moest ook Holland in dat licht delen', aldus Hellenbroek. Bij de verhuizing naar Rotterdam over water breekt op de Zuiderzee een zware storm los, waarbij als door een godswonder de bemanning en het gezin Brakel aan de verdrinkingsdood ontkomt. Op 28 november 1683 doet hij intrede met 2 Korinthe 5:20: 'Zo zijn wij dan gezanten van Christuswege, alsof God door ons bade, wij bidden van Christuswege laat u met God verzoenen.'

Overheid

Ook in Rotterdam bindt hij in geschrifte de strijd aan tegen de labadisten. Ook kruist hij de degen met de overheid, die zich naar zijn overtuiging te veel mengt in binnenkerkelijke aangelegenheden zoals het beroepingswerk. Het gebeurt een paar keer dat de magistraat – verantwoordelijk voor de bezoldiging – een predikant afwijst die de kerkenraad wenst te beroepen. Brakel houdt daarop een preek over Psalm 2:6: 'Ik toch heb mijn Koning gezalfd over Sion de berg Mijner heiligheid.' Door interventie van de kerkenraad loopt Brakel een eventuele verbanning uit de stad mis.

Hoe strijdbaar Brakel ook mag zijn, in de eerste plaats is hij een pastoraal bewogen predikant. Bewijs daarvan is een groot aantal pennenvruchten dat hij nalaat, waarvan *De redelijke godsdienst* wel de voornaamste is, een dogmatiek die tot de dag van vandaag terecht nog belangstelling geniet en zelfs onderwerp van een schriftelijke cursus.

M. van Kooten

De gemeenteraad van Elburg is om. Op de begraafplaats van Elburg was tot voor kort geen urnenmuur te vinden. Maar voortaan kan ook hier de as van een overledene bijgezet worden.

Het was de ChristenUnie die de gemeenteraad aan de benodigde meerderheid hielp. Naast ons principiële standpunt dat begraven maatgevend is, aldus de woordvoerder, hebben wij oog voor wie er anders over denkt en daarvoor willen wij ruimte creëren. De Staatkundig Gereformeerde Partij echter zegt verdrietig te zijn om dit besluit. We gaan in ons land steeds verder af van wat God ons voorschrijft in Zijn Woord, is de reactie.

Meer dan de helft van de Nederlanders kiest op dit moment voor cremieren. Ook Elburg heeft nu dus ruimte voor verbranding geboden. Voor een christen staat de vraag daarmee op scherp. Begraven of verbranden?

Een begraafplaats noemen we nog altijd een kerkhof. Die naam herinnert ons aan de oorspronkelijke plaats van de dodenakker. Namelijk in en rond de kerk. Daar lag sinds mensenheugenis een kerkhof. Maar omdat het kerkhof al lang verdreven is naar elders in dorp en stad, zijn we van die band met de kerk ons niet meer bewust.

Van oorsprong is het kerkhof een dooptuin, een hof rond het water van de doop. Want dopen is begraven. Volgens het klassieke gereformeerde doopformulier bidt de gemeente met de ouders dat hun te dopen kind met Christus begraven mag worden. Met de doop heeft een christen zijn begrafenis achter de rug. Het lange witte doopgewaad, de doopjurk, is niet anders dan een begrafenis kleed. Maar het is ook het witte kleed van Pasen. In de doop worden we met Christus begraven om met Hem op te staan. En daarom wilden christenen vanouds begraven worden zo dicht mogelijk bij de plek waar ze gedoopt waren.

In onze samenleving is in een ver verleden de begraafplaats losgemaakt van de kerk en het kerkhof. En daarmee van de doop als begrafenis. Dat maakt de vraag in onze tijd des te klemmender. Waarin weet een christen zich het meest verbonden met de doop, in graflegging of crematie? Over het antwoord hoef ik niet na te denken.

H. Vreekamp

Dr. H. Vreekamp is predikant en schrijver.

Christenen wilden hun graf vanouds bij de doopvont